

Portald'Història

1. ELS ANYS 60: EL "PLAN DE ESTABILIZACIÓN" I LA POLÍTICA DEL "DESARROLLISMO".

LA DICTADURA FRANQUISTA II: els anys 60 i 70

L'economia espanyola a finals dels 50

A mitjans de la dècada dels 50, es van anar recuperant els nivells de renda i la major part dels indicadors econòmics anteriors a la Guerra Civil.

FINAL DE L'AÏLLAMENT
INTERNACIONAL i inici de
l'arribada de l'ajut
nord-americà

Es van anar incrementant
les relacions i els
intercanvis comercials
amb altres països
(liquidació progressiva
de l'AUTARQUIA)

A **Catalunya** es va produir un **fort procés de creixement industrial**, sobretot al voltant de Barcelona, i una gran afluència de població immigrant atreta per les oportunitats de treball.

Franco inaugura el 5 d'octubre de 1955 la factoria de SEAT a Martorell

Els “Pactos de Madrid” de 1953

Es van anomenar “*Pactos de Madrid*” als convenis signats el 26 de setembre de 1953 entre l'Espanya franquista i els Estats Units d'Amèrica, aleshores presidits per Dwight Eisenhower.

El gruix de l'ajut econòmic nord-americà, uns 1.500 milions de dòlars fins a l'any 1963, ho va ser en forma de crèdits per a l'adquisició de matèries primeres i manufacturades nord-americanes, sobretot productes alimentaris, cotó, petroli ...

El Govern espanyol va rebre uns 456 milions de dòlars en ajudes per a la compra de material militar per modernitzar el seu Exèrcit, fonamentalment armament de segona mà en desús per l'exèrcit nord-americà.

Com a conseqüència dels acords, els EUA van instal·lar en territori espanyol 3 bases militars aèries (Saragossa, Torrejón de Ardoz i Morón de la Frontera), i 1 naval, a Rota (Cadis), a les quals van ser destinats uns 7000 militars americans amb les seves famílies.

REDACCION
Y ADMINISTRACION:
Pelayo, 28
TELEFONOS: 21-41-33
21-41-33 21-41-34
21-41-35

LA VANGUARDIA

ESPAÑOLA

SUSCRIPCION
Barcelona:
Un mes . . . Ptas. 20.00
Provincias:
Un trimestre . . . 64.00

Precio de este ejemplar: 1 pia.

Domingo, 27 de septiembre de 1953

DOS GENERALES INVICTOS EN NOMBRE DE DOS GRANDES PUEBLOS

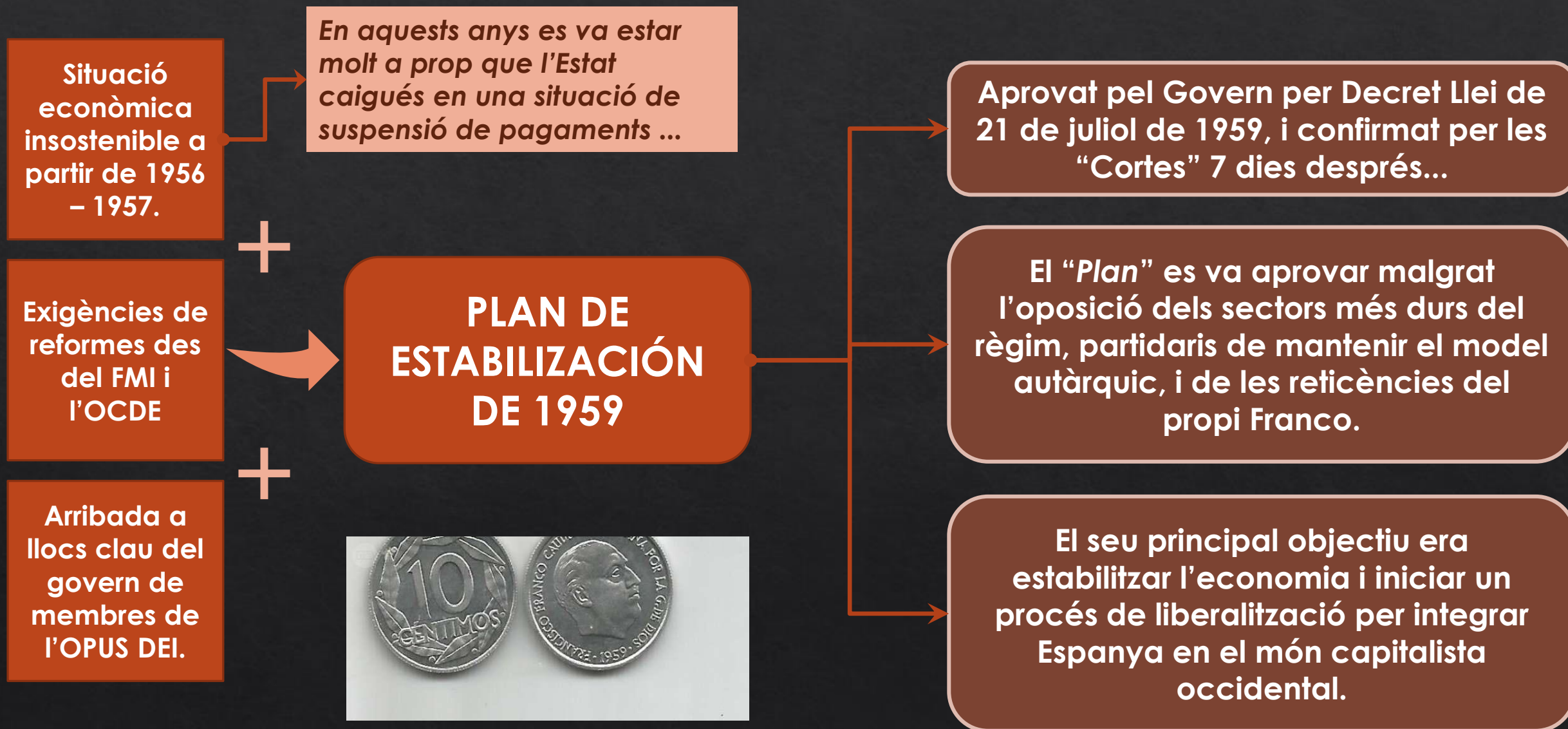
Acuerdo de España y Estados Unidos para el mantenimiento de la paz y de la seguridad internacional

Ayer, en el Palacio de Santa Cruz, fué suscrito en representación de España por el ministro de Asuntos Exteriores, señor Martín Artajo, y en representación de Norteamérica por su embajador Mr. James C. Dunn

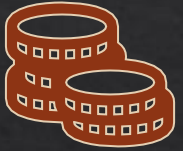
Els “Pactos de Madrid” de 1953

Els acords d'amistat i cooperació amb els Estats Units introduïen a Espanya en l'òrbita nord-americana i van tenir un gran significat política per al règim franquista, que veia així legitimada la seva posició a Europa i al Món.

El *Plan de Estabilización* de 1959

Els eixos de la política d'estabilització

LIBERALITZACIÓ DEL SISTEMA ECONÒMIC

Reducció de l'intervencionisme estatal: s'eliminen alguns tràmits burocràtics i regulacions sobre les activitats econòmiques, els preus taxats ...

LIBERALITZACIÓ DEL COMERÇ EXTERIOR

Eliminació de bona part dels obstacles per a les activitats d'importació i exportació. Devaluació de la moneda (la pesseta) per facilitar les exportacions. Es faciliten les inversions estrangeres a Espanya.

REDUCCIÓ DEL DÈFICIT PÚBLIC

Major control de les despeses públiques i reducció de les subvencions estatals. Reforma fiscal per incrementar la recaptació d'impostos. Congelació de salaris i intent de control de la inflació.

El govern dels “tecnòcrates”

Es va conèixer amb aquest nom la generació de polítics que van anar ocupant les carteres econòmiques del Govern franquista a partir de 1957, en general membres de l'OPUS DEI, i partidaris d'una transició cap a un model liberal de l'economia espanyola, amb el principal objectiu del manteniment del règim en base al seu “èxit econòmic”.

El 8è govern franquista, el dels “tecnòcrates”...

Alberto Ullastres Calvo, ministre de Comerç entre 1957 i 1965

Joaquín Planell Riera, ministre d'Indústria entre 1951 i 1962

Mariano Navarro Rubio, ministre d'Hisenda entre 1957 i 1965

Cirilo Cánovas García, ministre d'Agricultura entre 1957 i 1965

Laureano López Rodó, comissari i ministre dels Plans de Desenvolupament entre 1962 i 1973

El català Laureà López Rodó (1920 – 2000) va dirigir i coordinar els Plans de Desenvolupament franquistes entre 1962 i 1973.

Els *Planes de Desarrollo* i l'inici del creixement econòmic

Al primer **Pla d'Estabilització** del 1959, li van seguir diversos plans quadriennals amb el nom de **Planes de Desarrollo** (1964 – 67, 1968 – 71 i 1972 – 75)

El seu objectiu era fer una planificació des de l'Estat que afavorís el **creixement econòmic**, tant pel sector públic com del pel privat.

SECTOR PÚBLIC

Al **sector públic**, els Plans volien programar i planificar la seva activitat, amb objectius de producció en els sectors que es consideraven estratègics (energia, infraestructures, transports, siderúrgia ...)

SECTOR PRIVAT

Al **sector privat**, s'oferien estímuls fiscals (reducció de taxes i impostos ...) i subvencions per dirigir la seva producció en el sentit del que s'havia planificat.

Els eixos d'actuació del *desarrollismo*

La imatge de Franco inaugurant embassaments es va convertir en una icona del creixement econòmic del règim

LES INFRAESTRUCTURES

Política d'obres públiques i d'inversió en la indústria.
Especial atenció al sector de l'energia i de l'automoció.

ELS "POLOS DE DESARROLLO"

Creació de zones especials on es realitzaven accions per a la seva industrialització, amb la idea d'equilibrar els desajustos regionals en el conjunt del territori nacional

DESARROLLISMO A CATALUNYA

En general va tenir una incidència molt escassa. Es pot destacar l'impuls de la indústria petroquímica a Tarragona.

Resultats i límits dels plans de “desarrollo”

En general, el balanç va ser decebedor i l'impacte sobre el creixement econòmic d'Espanya força limitat:

S'hi van dedicar molt pocs recursos amb finalitat productiva.

Es va fer palesa una gran ineficàcia en la gestió.

Va significar grans costos en el manteniment de l'administració que els mateixos Plans implicaven.

En general, va afavorir la continuïtat en la tendència a la **dependència de la protecció pública** i de les subvencions, i l'**arbitrarietat i la corrupció** es van donar sovint en la concessió d'ajuts i adjudicacions d'obres i serveis.

L'any 1968 s'inaugurava la primera central nuclear a Espanya, a la població d'Almonacid de Zorita (Guadalajara). CENTRAL NUCLEAR JOSÉ CABRERA

Els límits dels creixement econòmic

CENTRAT EN EL SECTOR INDUSTRIAL

El model de creixement econòmic del règim en aquests anys es va basar fonamentalment en la indústria de bens d'equip i en sectors considerats "estratègics", i va oblidar complement el món rural, ja per si molt empobrit, amb baixos rendiments i amb una població al mateix llindar de la misèria.

ENDARRERIT A NIVELL TECNOLÒGIC

La manca d'inversions realment productives, el nul incentiu per la competitivitat a causa de les subvencions i la situació d'aïllament comercial van accentuar la situació endèmica d'endarreriment a nivell tecnològic, que feia de la indústria espanyola un sector fortament obsolet en relació al seu context europeu.

PERSISTÈNCIA EN L'INTERVENCIONISME ESTATAL

L'intervencionisme estatal va disparar el dèficit pressupostari i va augmentar la inflació fins a límits propers al col·lapse econòmic. A la manca de divises i a l'esgotament dels recursos del Banc d'Espanya s'hi afegia una balança comercial molt negativa i la persistència de la corrupció en l'administració pública.